

HAUR LITERATURAREN AZTERKETA ETA ERABILERA HEZKIDETZAREN IKUSPEGITIK

EMAKUNDE-NAHIKO! PROGRAMA 2019-2021 HEZKIDETZARI

BURUZKO II JARDUNALDI OROKORRA

Egilea: Eneko Fernandez Artigas

Bilbo, 2020ko urtarrilaren 24a, ostirala

- Nolakoak dira euskal haur eta gazte literaturak transmititzen dituen emakumeak eta gizonak?
- Nolako bilakaera izan dute emakumearen eta gizonaren irudiek 1980ko hamarkadatik gaur egunera?
 - “Zer irakurri, hura izan”

1980ko hamarkada

Eserita geunden gosaltzeko eta aitak oihu egin dio amari:

-Bizkor ibili kafearekin, maitea, berandu iritsiko naiz; bost minutu daramatzat zain.

Nikolas Txikiren errekreoak (26.orrialdea)

2013

-Zatoz hona -agindu zion Rasputinek-. Askatu nire galtzak eta hasi nire opariaz disfrutatzen...

-Maite ezazu eta gozatu, nire oparia da- Rasputinek, hori esatean, irribarre maltzurra erakutsi zuen ezpainenetan-. Eta jar zaitez belauniko.

Rasputin eta San Petersburgoko gauak (24.orrialdea)

Liburu saritua

-Neska batek hobeto egingo luke! - aurpegiratu dio bere taldeko batek.

-Hobe goman jolastera joango bazina neskekin! -esan dio zarataka beste batek.

-Maritxu halakoa!

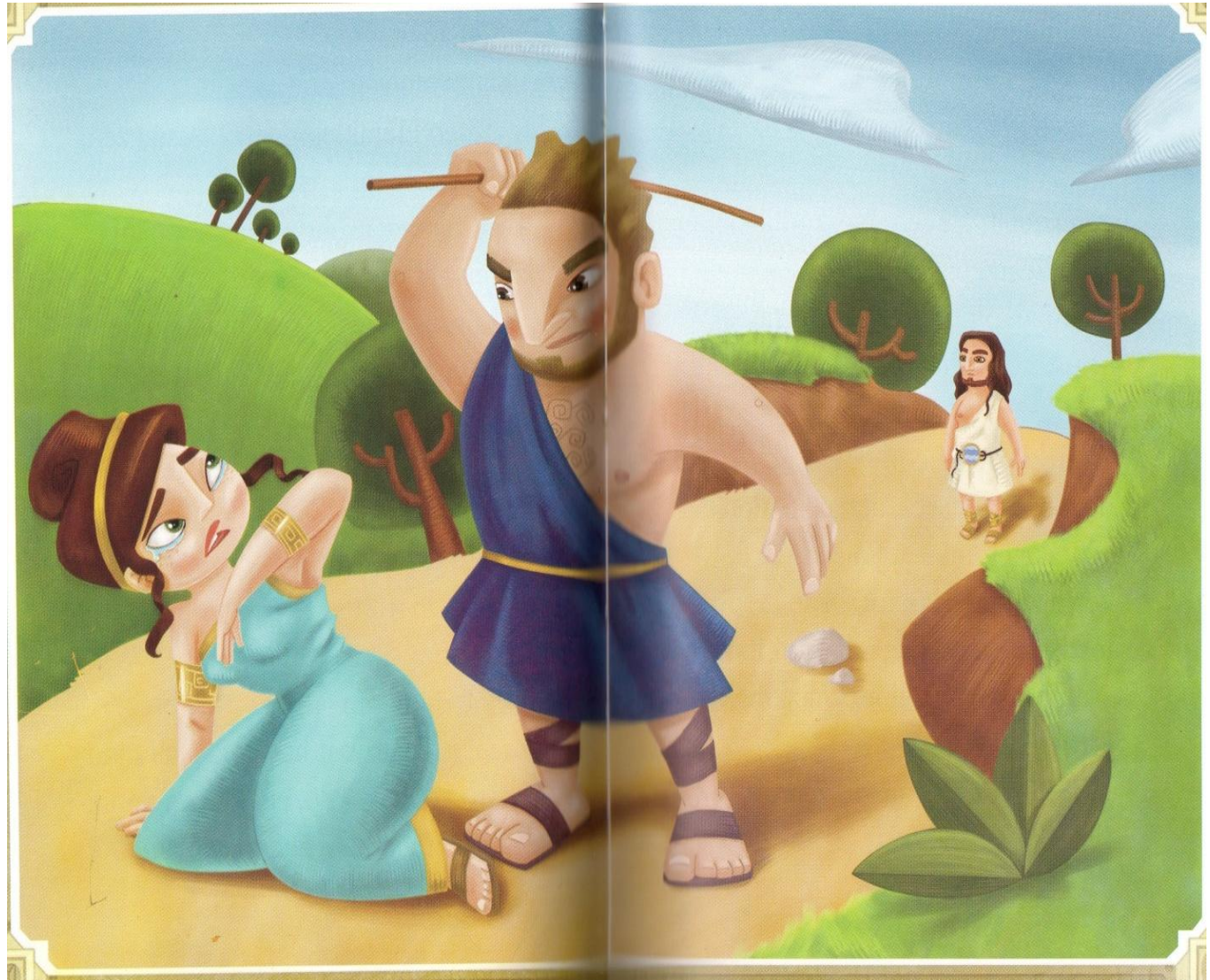
Nire aita ikusezina da (77.orrialdea)

Haur eta gazte literatura

- Irakurtzea, **ulertzea** eta **gozatzea**
- Gizarteratze funtzioa: **munduaren errepresentazioa** erakutsi, **balioak eta jarrerak (imitagarriak)** eskaini eta **identifikazioa**
- **Eredu femeninoen eta maskulinoen igorpena**
- Liburu guztiek balioekin eta ereduekin batera **ideologia zehatz bat transmititzen** dute, kontzienteki edo oharkabean
- “**Irudi batek hamaika hitzek adina balio du**”

Maripertxenta (1980ko hamarkada)

Antzinako Greziako ipuintxo bat gauero (2013)

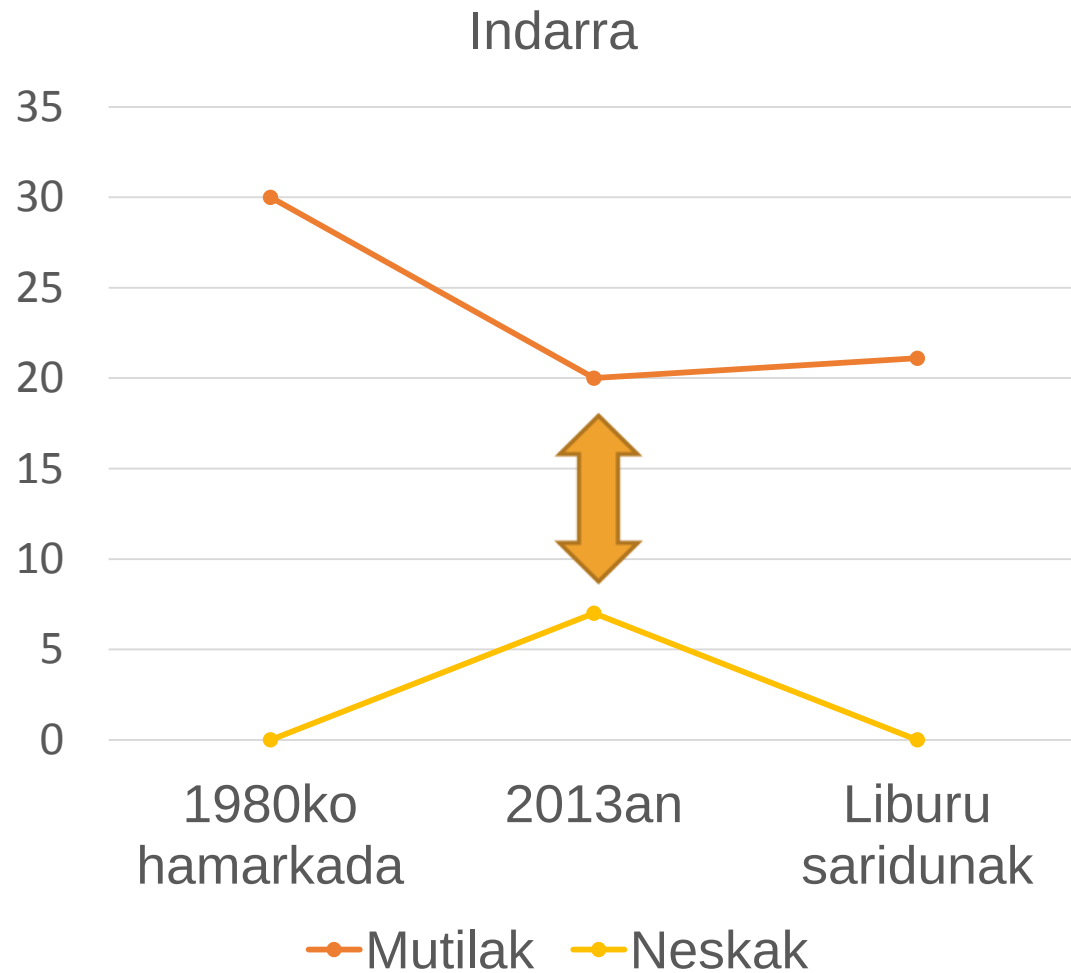
Corpusa

1980ko hamarkadakoak	70 liburu	% 48.6
2013koak	55 liburu	% 38.2
Saridunak (2008-2014)	19 liburu	% 13.2
Guztira	144 liburu	% 100.0

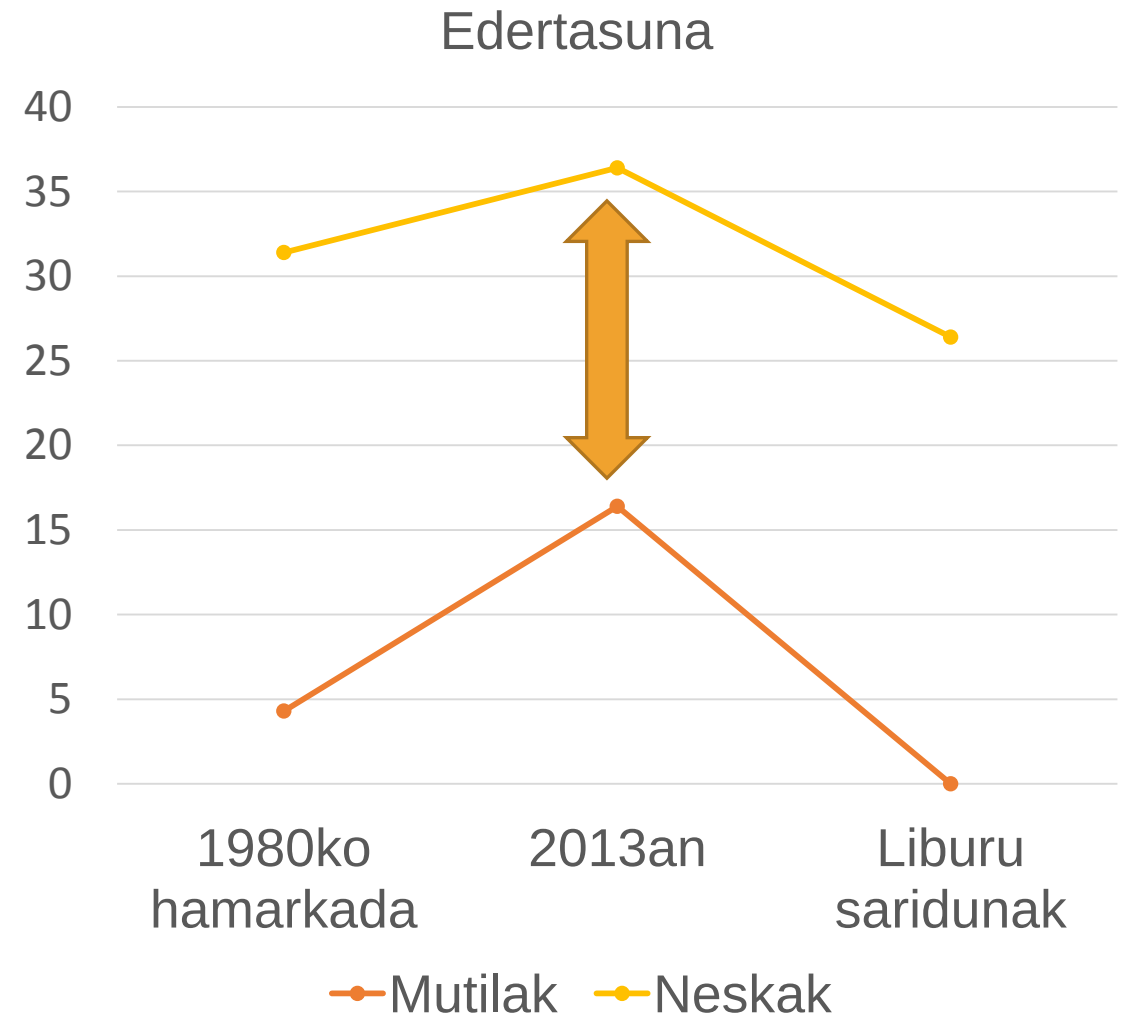
Nor da protagonista Nagusia?

		1980ko hamarkada Maiztasuna (%)	2013. urtea Maiztasuna (%)	Liburu sariduna Maiztasuna (%)
Protagonista nagusia	Emakumea	11 (% 15.7)	18 (% 32.7)	11 (% 57.9)
	Gizona	41 (% 58.6)	19 (% 34.5)	7 (% 36.8)
Besteak		18 (% 25.7)	18 (% 32.7)	1 (% 5.2)

Nor da indartsua?

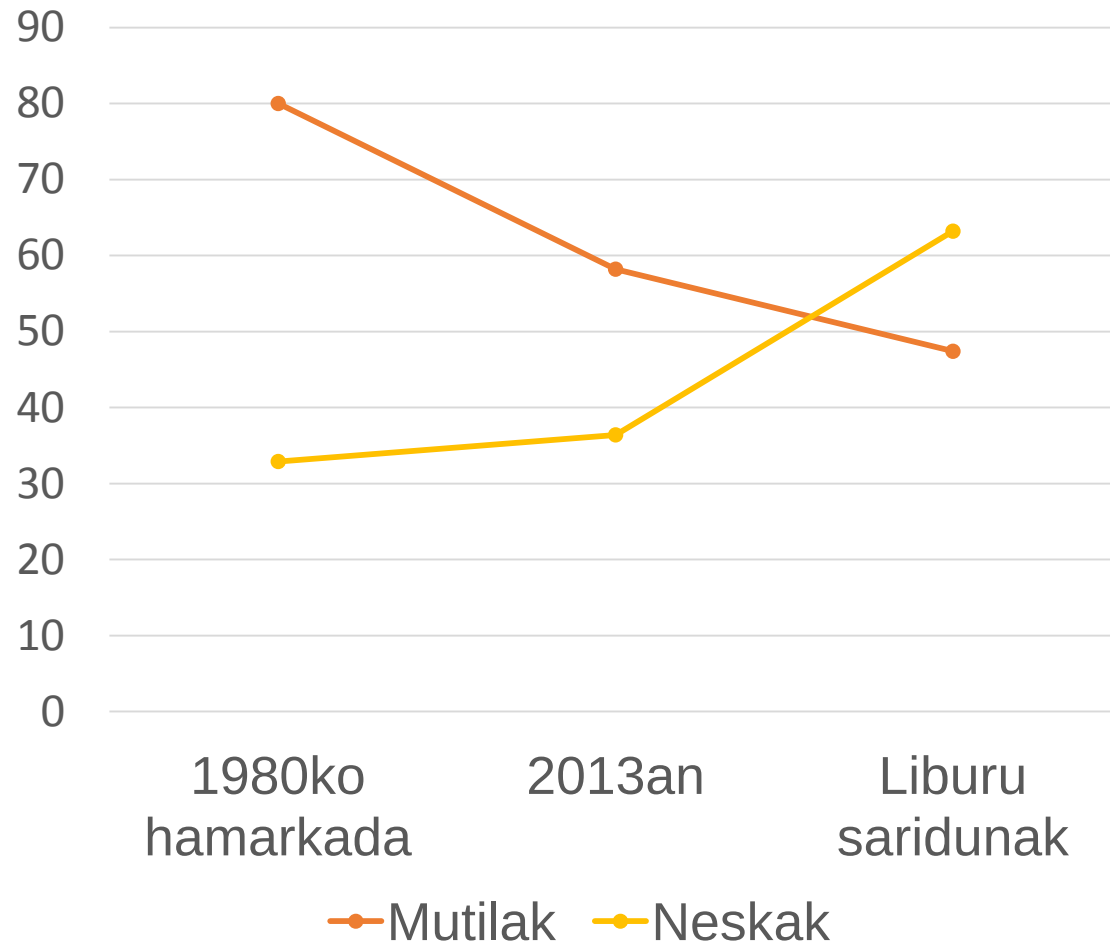

Nor da ederra?

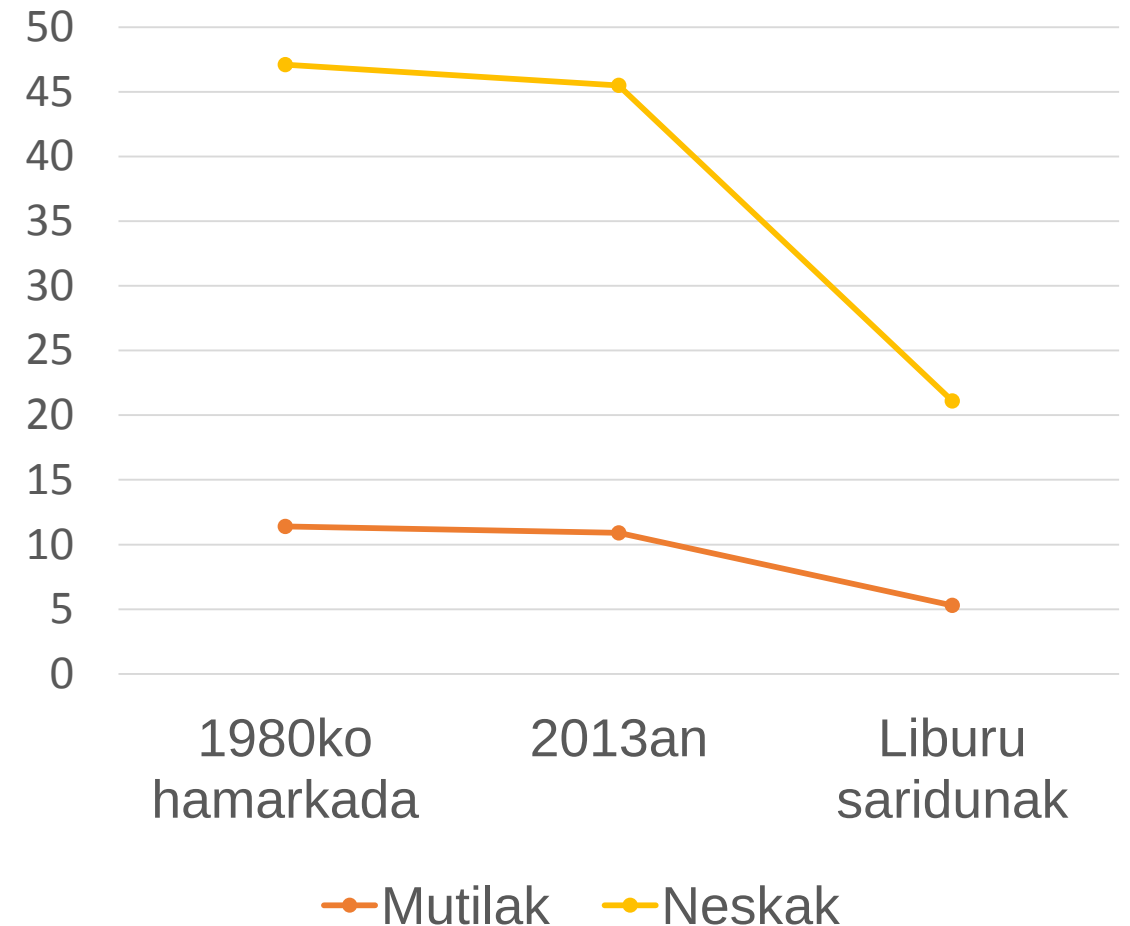
Nor da aktiboa?

Aktibotasuna

Nor da pasiboa?

Pasibotasuna

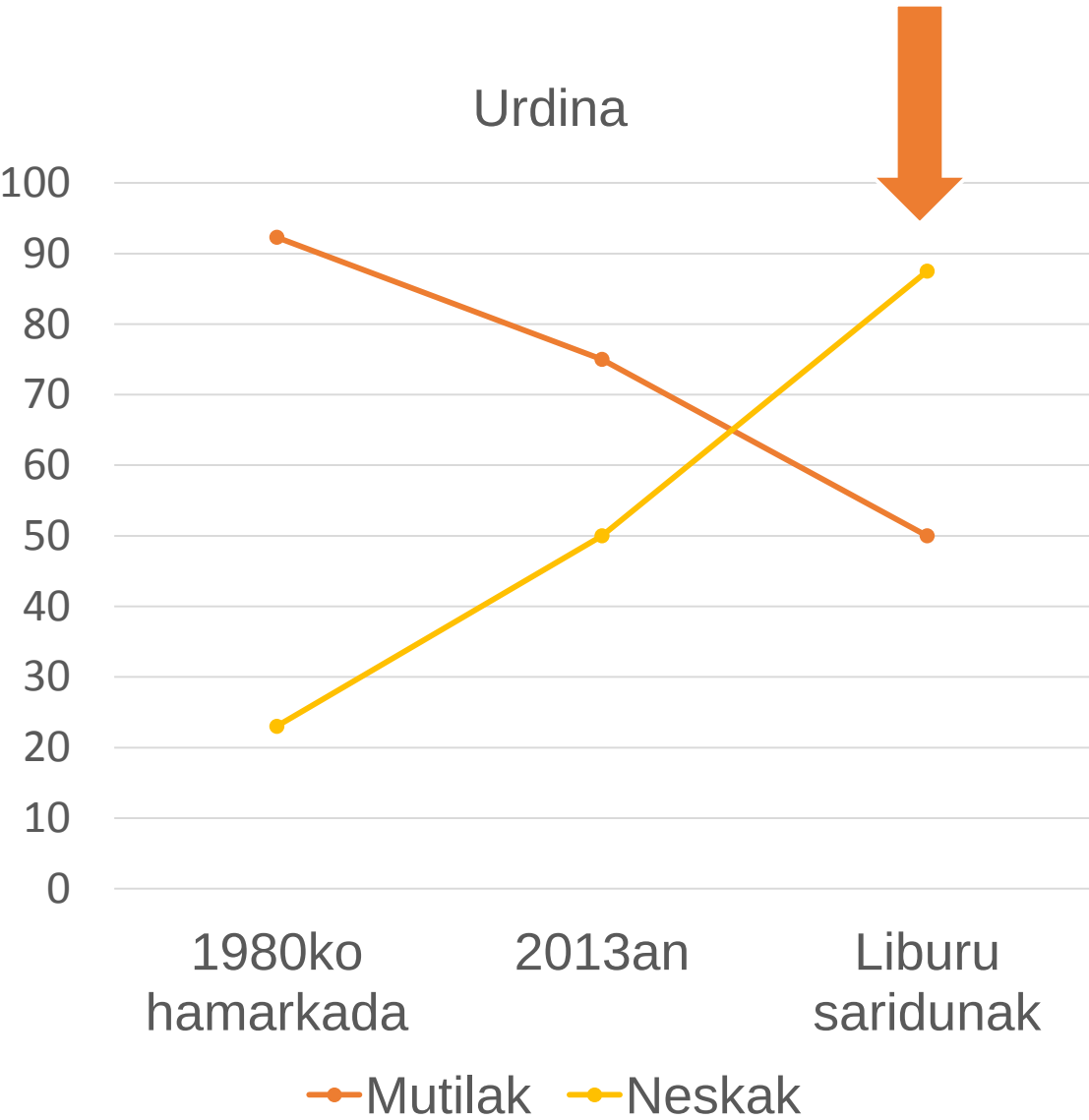
Nor ageri da etxeko lanak egiten?

	Emakumea Maiztasuna (%)	Gizona Maiztasuna (%)	Biak Maiztasuna (%)
1980ko hamarkada	40 (% 57.1)	1 (% 1.4)	11 (% 15.7)
2013. urtea	14 (% 25.5)	4 (% 7.3)	6 (% 10.9)
Liburu sarituak	11 (% 57.9)	0 (% 0.0)	4 (% 21.1)

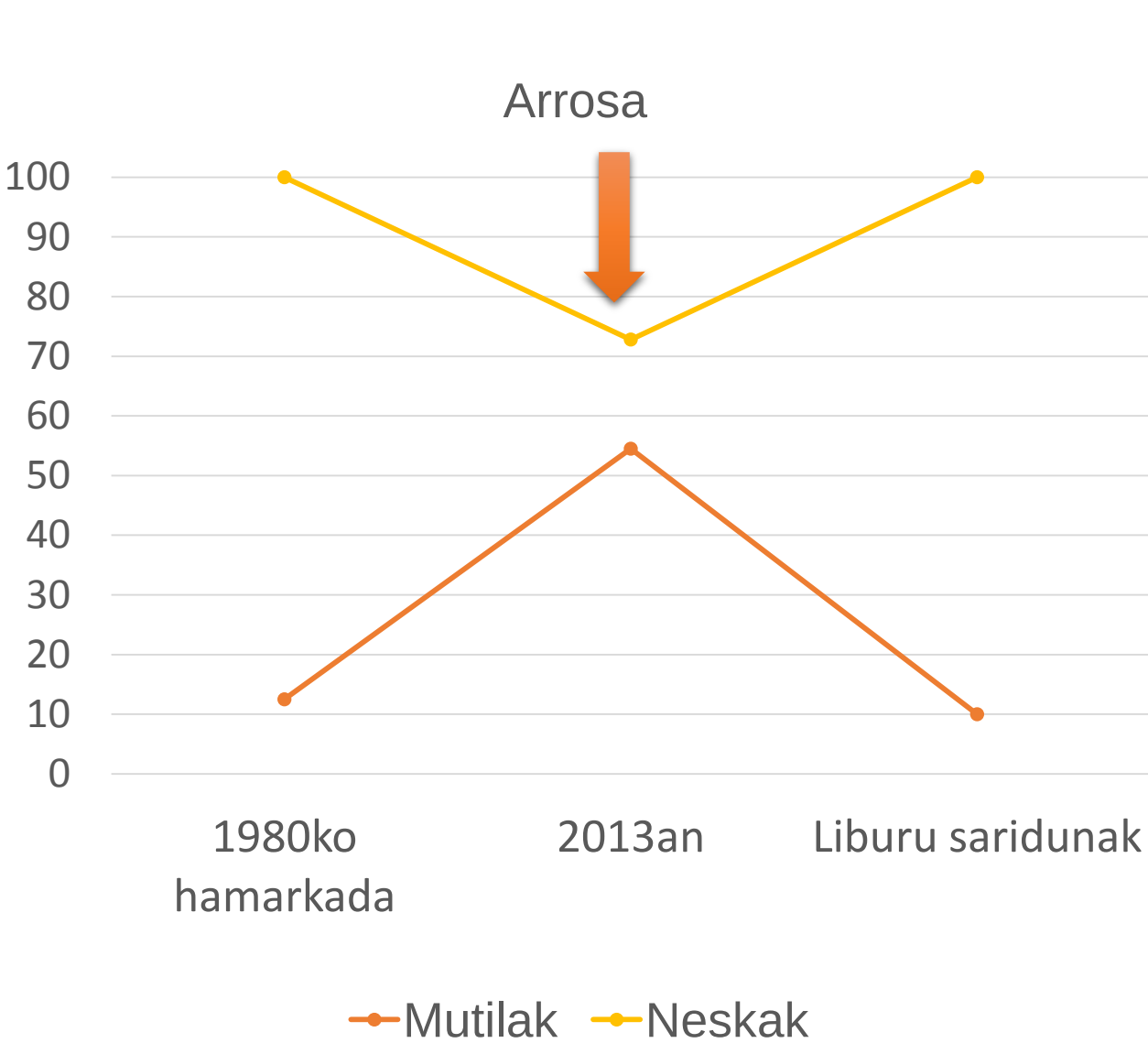
Nor ageri da zaintza familiarrak egiten?

	Emakumea Maiztasuna (%)	Gizona Maiztasuna (%)	Biak Maiztasuna (%)
1980ko hamarkada	41 (% 58.6)	3 (% 4.3)	13 (% 18.6)
2013. urtea	22 (% 40)	3 (% 5.5)	19 (% 34.5)
Liburu sarituak	9 (% 47.4)	0 (% 0.0)	8 (% 42.1)

Nor ageri da kolore urdinez?

Eta arrosaz?

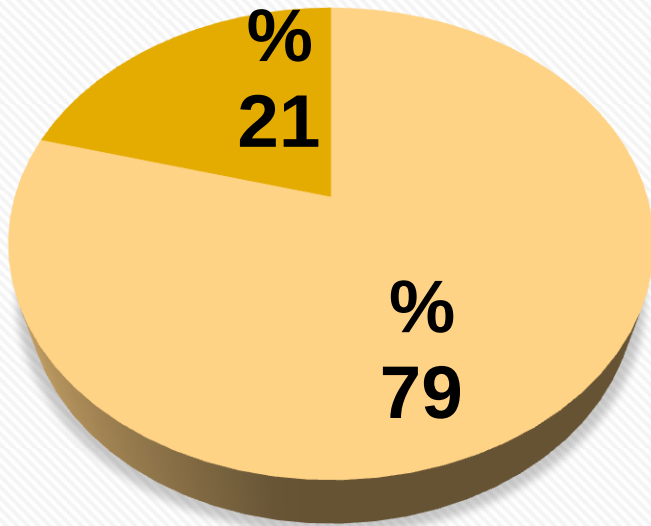

Ekintzak

Ekintzei dagozkien ezaugarriak	1980ko hamarkada	2013. urtea	Liburu sariduna
Neska_salbatzailea	% 24.3	% 25.5	% 42.1
Mutil_salbatzailea	% 62.9	% 43.6	% 42.1
Neskak_arazoak_gainditu	% 34.3	% 45.5	% 52.6
Mutilak_arazoak_gainditu	% 65.7	% 43.6	% 36.8
Neska_menpekoa	% 65.7	% 61.8	% 52.6
Mutil_menpekoa	% 27.1	% 32.7	% 26.3
Neska_autonomoa	% 15.7	% 47.3	% 47.4
Mutil_autonomoa	% 77.1	% 67.3	% 36.8
Neskak_indarkeria_erabiltzen	% 15.7	% 12.7	% 26.3
Mutilak_indarkeria_erabiltzen	% 52.9	% 27.3	%36.8

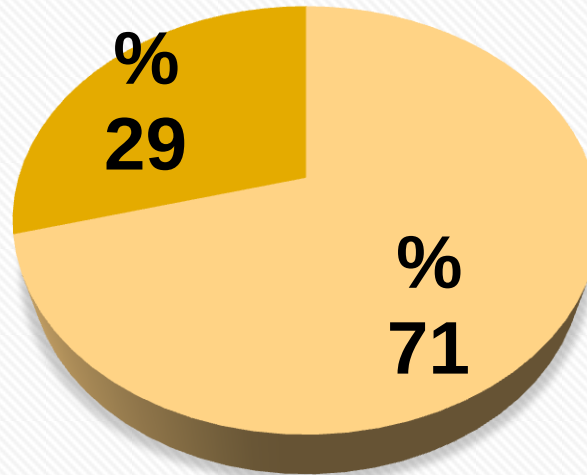
Lanbideak kuantitatiboki

Lanbideak 1980ko
hamarkada

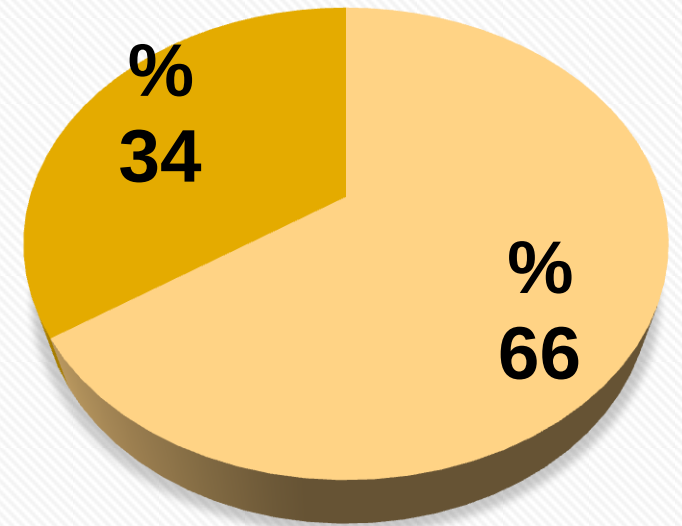
■ Gizonak ■ Emakumeak

Lanbideak 2013.
urtea

■ Gizonak ■ Emakumeak

Lanbideak liburu
saridunetan

■ Gizonak ■ Emakumeak

Zeintzuk dira gehien errepikatzen diren lanbideak?

1980ko hamarkadan gehien errepikatzen diren lanbideak

EMAKUMEAK	Ehunekoak	GIZONAK	Ehunekoak
Irakaslea (21)	% 30.0	Polizia (21)	% 30.0
Neskamea (21)	% 30.0	Irakaslea (18)	% 25.7
Saltzailea (10)	% 14.2	Medikua eta apaiza (16)	% 22.8
Erizaina (6)	% 8.5	Alkatea eta jabea (14)	% 20.0

Zeintzuk dira gehien errepikatzen diren lanbideak?

2013. urtean gehien errepikatzen diren lanbideak

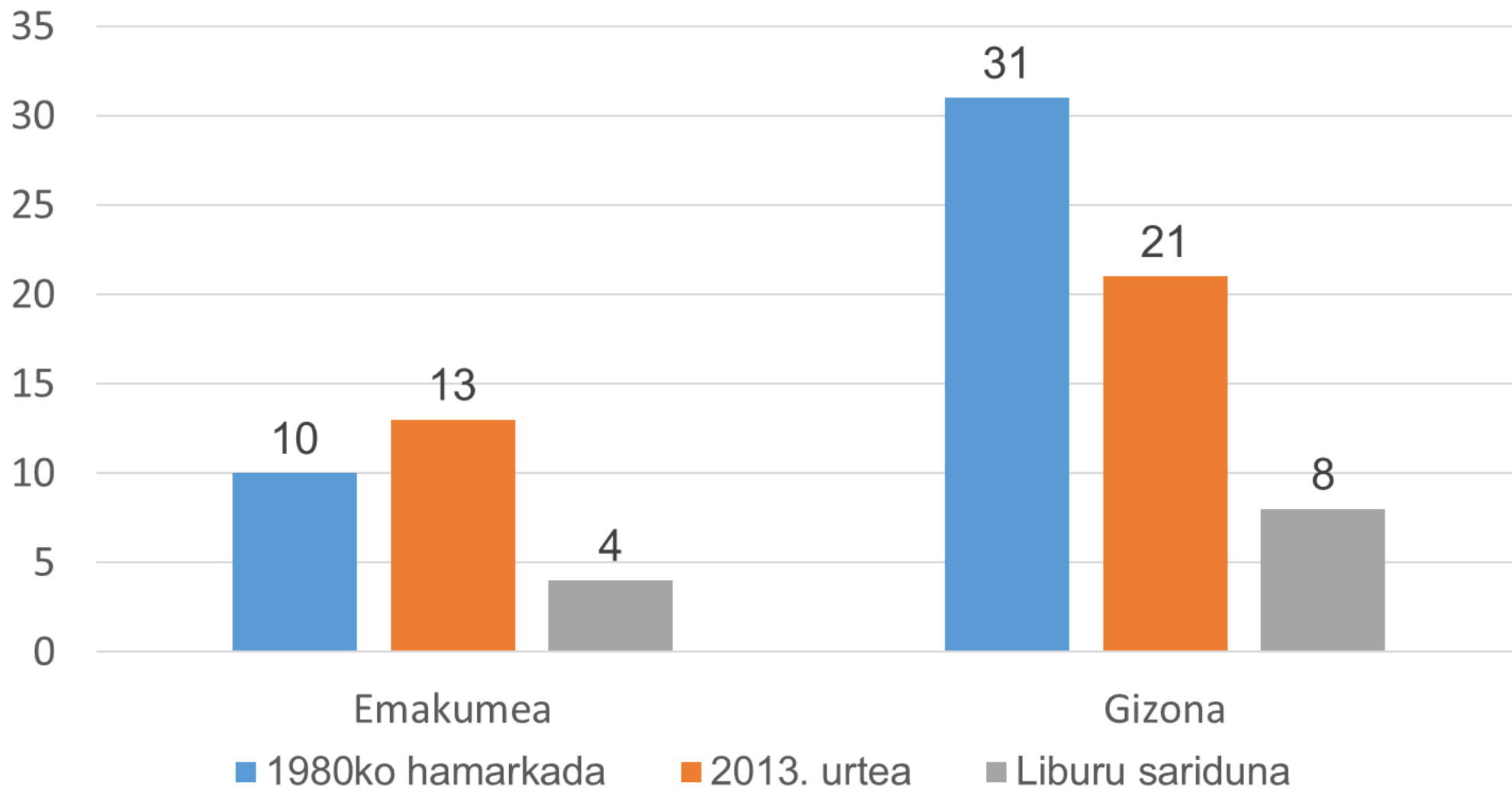
EMAKUMEAK	Ehunekoak	GIZONAK	Ehunekoak
Irakaslea (10)	% 18.1	Alkatea eta polizia (9)	% 16.3
Tabernaria (5)	% 9.0	Irakaslea (7)	% 12.7
Neskamea eta kazetaria (4)	% 7.2	Zerbitzaria eta medikua (6)	% 10.9

Zeintzuk dira gehien errepikatzen diren lanbideak?

Liburu saridunetan gehien errepikatzen diren lanbideak

EMAKUMEAK	Ehunekoak	GIZONAK	Ehunekoak
Irakaslea (6)	% 31.5	Dendaria (5)	% 26.3
Saltzailea (5)	% 26.3	Musikaria eta soldadua (3)	% 15.7
Garbitzailea (3)	% 15.7	Medikua, irakaslea eta zientzialaria (2)	% 10.5

Goi-mailako formakuntza eskatzen duten lanbideak

Idazlearen sexuaren arabera

Protagonista nagusia

		Idazlearen_sexua					
		Emakumea			Gizona		
		Liburua			Liburua		
		1980ko hamarkada	2013. urtea	Liburu sariduna	1980ko hamarkada	2013. urtea	Liburu sariduna
		(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Protagonista nagusia	Neska	25.0	52.6	70.0	14.3	22.2	44.4
	Mutila	25.0	21.1	20.0	64.3	41.7	55.6

Idazlearen sexuaren arabera

Aktibotasuna eta pasibotasuna

Idazlearen sexua	Ezaugarria	1980ko hamarkada	2013. urtea	Liburu saritua
Emakumea	Neska_aktiboak	% 58.3	% 36.8	% 70.0
	Mutil_aktiboak	% 58.3	% 42.1	% 60
	Neska_pasiboak	% 41.7	% 36.8	% 30.0
	Mutil_pasiboak	% 0.0	% 5.3	% 10.0
Gizona	Neska_aktiboak	% 28.6	% 39.4	% 55.6
	Mutil_aktiboak	% 83.9	% 75.0	% 33.3
	Neska_pasiboak	% 50.0	% 54.5	% 11.1
	Mutil_pasiboak	% 14.3	% 15.6	% 0.0

Ondorioak

- Gaur egungo EHGLn emakumearen **presentzia handiagoa eta orekatuagoa** da
- **Estereotipoek oraindik presentzia nabarmena dute**
- Emakumea **gero eta aktiboagoa, ausartagoa eta jakintsuagoa** da
- **Kolore urdina bi sexuetan** erabiltzen bada ere, kolore **arrosa oraindik neskei** bideratutako kolorea da
- **Etxeko lanak eta zaintza familiarrak** nagusiki **emakumeei** loturik agertzen dira
- Orokorrean **gizonen lanak anitzagoak eta garrantzitsuagoak** dira

Nola eta zer aztertu, berdintasunaren ikuspegitik, haurrentzako ipuinetan

**Protagonista
nagusia**

**Beste
protagonistak**

**Estereotipoak
(Taula)**

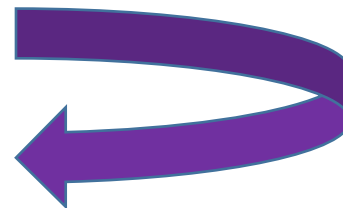
Galderak

Hitzak eta ekintzak

Irudiak

Feminismoa

- Ikerketa feministek emakumeen subjektu-posizio bazterketa gainditzearen beharra salatu dute eta egoera hau salatzeke tresnak eskaintzen ditu
- Genero-ikuspegia eta kritika literario feministaren sorkuntza
- Genero-ikuspegiak errealitateak gizonezkoei nahiz emakumezkoei nola eragiten dien aztertzeke balio du
- Kritika literario feministak genero **femeninoaren gutxiagotasuna** ahalbidetzen duten **egitura sinbolikoak** zeintzuk diren aztertu nahi ditu, **emakumearen ikusezintasunarekin** bukatu eta **gaur egun duen papera** erakutsi

Nor da **protagonista nagusia**?

Zeintzuk dira bere **ezaugarri fisikoak** (ederra, itsusia, indartsua, ahula...)?

Zeintzuk dira bere **ezaugarri psikologikoak** (aktiboa, pasiboa, sentikorra, ausarta...)?

Zer gertatzen zaio liburuan?

Nork egiten ditu **etxerako lanak**?

Nor ageri da **zaintza familiarrak** egiten?

Zeintzuk dira emakumeek eta gizonek egiten dituzten **lanbideak**?

Zein da betetzen duten **espazioa** (publikoa edo pribatua)?

Ba al dago **sinbologia** sexistarik (amantala, koloreak, maletina...)?

Nolakoa da bakoitzaren **aisialdia**?

Sexismoaren ikuspegitik esaldi eta irudi aipagarriak

Protagonista nagusia

	BAKARRA	TALDE BAT
Mutila/ Gizona		
Neska/ Emakumea		
Neska-mutilak		

Bestelako protagonistak

	BAKARRA	TALDE BAT
Mutila/ Gizona		
Neska/ Emakumea		
Neska-mutilak		

Etxeko ardurak/ lanbideak /espazioa

	Neskak	Mutilak
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Boteredunak (karguak)		
Etxe kanpoan /esfera publikoa/ gizartea		
Etxe barruan / esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

Ezaugarri fisikoak

	Neskak	Mutilak
Indartsuak		
Ahulak		
Ederrak		
Itsusiak		

Ezaugarri psikologikoak

	Neskak	Mutilak
Aktiboak		
Pasiboak		
Menderatzaileak		
Mantsoak (men egitea)		
Lehiakorrak		
Alferrak		
Sentikorrak		
Ausartak		
Zitalak		
Lotsatiak		
Ahulak		
Sortzaileak/abenturazaleak		
Ameslariak		
Heroiak		
Jakintsuak		

Ekintzak

	Neskak	Mutilak
Salbatzailea		
Arazoak gainditzen ditu		
Dependentzia		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		

Aisialdia

	Neskak	Mutilak
Lagunekin paseatu		
Kirola egin		
Irakurri		
Telebista ikusi		
Abenturak		
Zinemara joan		
Museora joan		
Zoora joan		
Etiket kanpo jolastu		
Etxe barruan jolastu		
Ikasi		
Bidaiatu		

Sexismoaren ikuspegitik esaldi eta irudi aipagarriak

Tresnak, objektuak, jostailuak, arropak, koloreak

	Neskak	Mutilak
Maletina		
Betaurrekoak		
Egunkaria		
Amantala		
Txakurra		
Katua		
Urdina		
Arrosa		
Etxeko tresnekin		
Kaleko tresnekin		

Lanbideak

Emakumeak:

Gizonak:

Liburutegi hezkiditzailea osatzeko irizpideak

EGILEEN PRESENTZIA OREKATUA

IKUSGARRITASUNA

- ✓ Estereotipoak eta aurreiritziak apurtzen dituzten liburuak ikusgai izatea
- ✓ Emakume eta gizon izateko eredu anitzak eskaintzen dituzten liburuak ikusgai izatea

Estereotipoak berrikustea ● Revisión de estereotipos
Familia-eredu berriak ● Nuevos modelos de familia
Etxeko erantzunkidetasuna ● Corresponsabilidad doméstica
Genero-berdintasuna ● Igualdad de género
Genero-indarkeria ● Violencia de género

Sailkapen hau Viladecansek Udalak (Bartzelona) arqitaratutako literatura ez sexistari buruzko qidan oinarrituta daqo.

Clasificación basada en la qúa de literatura no sexista elaborada por el Ayuntamiento de Viladecans (Barcelona)

Gelan eta liburutegian egiteko proposamenak

- Ipuinetako pertsonaia femeninoak eta maskulinoak aztertu
- Ipuin ez-estereotipatuak irakurri eta sortu
- Genero-rolen aldaketa daukaten ipuinak irakurri eta sortu

Pentsamendu kritikoa + estrategiak +
estereotiporik gabeko eredu eta irudi anitzak =
BERDINTASUNA

Berdintasunerako ipuinak

Debako Ostolaza Udal Liburutegia eta berdintasun zerbitzuaren eskutik

TXIKI-TXOKO

0-5
URTE

- 1.- **Pozik.** *Mies van Hout.*
Tarttalo. Euskara.
Gaia/Tema: Zirrarak eta sentimentuak /
Emociones y sentimientos.
- 2.- **Bihotz-bihotzetik.** *Emile Jadoul.*
Ibizabal. Euskara.
Gaia/Tema:
Zirrarak eta sentimentuak-Maitasuna /
Emociones y sentimientos-Amor.
- 3.- **Kangumea.** *Diana Kimpton.*
Tarttalo. Euskara.
Gaia/Tema: Autoestimua / Autoestima.
- 4.- **Nola dastatu ilargia?** *Michael Grejniec.*
Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Adiskidetasuna / Amistad.
- 5.- **Mulan.** *Disney.*
Tarttalo. Euskara.
Gaia/Tema: Genero berdintasuna / Igualdad de género.

- 6.- **Ezetz asmatu zenbat maite zaitudan.**
San McBratney.
Kókinos. Euskara.
Gaia/Tema: Seme-alaben maitasuna /
Amor de hijas e hijos.
- 7.- **Gorka konpontzailea.** *Mixel Murua.*
Elkarlanean. Euskara.
Gaia/Tema: Lanbideak-Lesbianismoa /
Profesiones-Lesbianismo.
- 8.- **Lagunak.** *Mies van Hout.*
Tarttalo. Euskara.
Gaia/Tema: Zirrarak eta sentimentuak /
Emociones y sentimientos.
- 9.- **Cuentos en verso para niños perversos.**
Roald Dahl.
Altea. Gaztelera.
Gaia/Tema: Hezkidetza / Coeducación.

5-6 URTE

- 1.- **Arrosa eta leuna.** *Adela Turín.*
Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Sexismoa-Berdintasuna /
Sexismo- Igualdad.
- 2.- **Bonobo betaurrekodunen egiazko historia.**
Adela Turín.
Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Berdintasuna-Gainditzea-Sexismoa /
Igualdad-Superación-Sexismo.
- 3.- **Zorioneko hondamendia.** *Adela Turín.*
Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Berdintasuna-Gainditzea /
Igualdad-Superación.
- 4.- **Nork laguntzen du etxean?** *Ricardo Alcántara.*
Edelvives, L.G. Euskara.
Gaia/Tema: Feminismoa-Matxismoa-Familia /
Feminismo-Machismo-Familia.
- 5.- **Urdaburutarrak.** *Anthony Brown.*
Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Hezkidetza / Coeducación.
- 6.- **Munstro arrosa.** *Olga de Dios.*
Euskara.
Gaia/Tema: Kultura aniztasuna / Diversidad cultural.
- 7.- **Ametsek bi ama ditu.** *Ophelie Texier.*
Ttarttalo. Euskara.
Gaia/Tema: Familia harremanak-Lesbianismoa /
Relaciones familiares-Lesbianismo.
- 8.- **Hamaika andere ausart.** *Oli.*
Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Emakumea. Ahalduntzea /
Empoderamiento de mujeres.
- 9.- **Txanogorritxu eta otso beltzu.** *Kukuxumuxu.*
Ttarttalo. Euskara.
Gaia/Tema: Hezkidetza / Coeducación.
- 10.- **Ada ez da inoiz beldurtzen.** *Isabel Córdoba.*
SM. Euskara.
Gaia/Tema: Familia harremanak-Beldurrak /
Relaciones familiares-Miedos.
- 11.- **Marigorringoak hegan.** *Pabxi Zubizarreta.*
Edebé-Giltza. Euskara.
Gaia/Tema: Ingurunearen hezkuntza /
Educación ambiental.

- 12.- **Kezkamuxelak.** *Anthony Brown.*
Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Beldurrak / Miedos.
- 13.- **Arreba haragijalea.** *Le Thanh, Tai-Marc.*
Ibaizabal. Euskara.
Gaia/Tema: Familia harremanak /
Relaciones familiares.
- 14.- **Hurbil.** *Natalia Colombo.*
Kalandraka, Pamiela. Euskara.
Gaia/Tema: Adiskidetasuna / Amistad.
- 15.- **Tximeleta belarriak.** *Luisa Aguilar.*
Pamiela, Kalandraka. Euskara.
Gaia/Tema: Konplexuak-Emakumea ahalduntzea /
Complejos-Empoderamiento de la mujer.
- 16.- **Nola sentitzen zara?** *Anthony Brown.*
Pamiela. Euskara.
Gaia/Tema: Zirrarak eta sentimentuak /
Emociones y sentimientos.
- 17.- **Txikitzen zaretenean.** *Uxue Alberdi.*
Pamiela. Euskara.
Gaia/Tema: Familia harremanak /
Relaciones familiares.

- 18.- **Jonas eta hozkailu beldurtia.**
Juan Kruz Igerabide.
Aizkorri. Euskara.
Gaia/Tema: Beldurrak / Miedos.

- 1.- **Arturo y Clementina / Arturo eta Klementina.**
Adela Turin.
Kalandraka, Pamiela. Euskara eta gaztelera.
Gaia/Tema: Sexismoa-Emakumeak aukera
berdintasuna / Sexismo-Mujeres igualdad de
oportunidades.
- 2.- **Ederra eta Piztia.** *Belén Gaudes, Pablo Macías.*
Cuatro Tuercas. Euskara.
Gaia/Tema: Emakumeak aukera berdintasuna /
Mujeres igualdad de oportunidades.
- 3.- **Edurne Zuri.** *Belén Gaudes, Pablo Macías.*
Cuatro Tuercas. Euskara.
Gaia/Tema: Emakumeak aukera berdintasuna /
Mujeres igualdad de oportunidades.
- 4.- **Lehenengo txangoa.** *Fina Caslderrey.*
Erein. Euskara.
Gaia/Tema: Sexismoa / Sexismo.
- 5.- **Oliver Button es una nena.** *Tomie de Paola.*
Everest. Gaztelera.
Gaia/Tema: Sexismoa / Sexismo.

6.- **Oso familia normala.**

Glady Herrera Patiño.

Desclée de Brouwer, Ede. Euskara.

Gaia/Tema: Familia-Hezkidetza /

Familia-Coeducación.

7.- **Pinto oilarraren ezteiak.**

Juan Alfonso Belmonte.

Txalaparta. Euskara.

Gaia/Tema: Berekoikeria-Sexismoa /

Egoísmo-Sexismo.

8.- **Afrika eta koloreak.** *Anna Obiols.*

Ttarttalo. Euskara.

Gaia/Tema: Ipuin ez sexista / Cuento no sexista.

9.- **Eta handia egiten naizenean zer?** *Elisabet Abeyà.*

Elkarlanean. Euskara.

Gaia/Tema: Lanbideak / Profesiones.

10.- **Aita despistatu bat.** *Josep Gregori.*

Elkar. Euskara.

Gaia/Tema: Guraso eta seme-alaben arteko

harremana / Relación de madres y padres con sus
hijas e hijos.

11.- **Aitona maitea.** *Elisabet Abeyà.*

Elkar. Euskara.

Gaia/Tema: Erlazioak / Relaciones.

12.- **Mari Joseri zergatik deitzen diote Joxe Mari?**

Seve Calleja.

Elkar. Euskara.

Gaia/Tema: Sexismoa / Sexismo.

13.- **La bibliotecaria de Basora.** *Jeanette Winter.*

Gaztelera.

Gaia/Tema: Gazteria-Hezkidetza /

Juventud-Coeducación.

14.- **Marrazteko gaiak.** *Mauro Eiroa. A. Fortiori.*

Euskara.

Gaia/Tema: Kultura aniztasuna-Familiak-Adopzioa /

Diversidad cultural-Familias-Adopción.

15.- **Neu naiz indartsuena.** *Mario Ramos.*

Ttarttalo. Euskara.

Gaia/Tema: Harrokeria / Orgullo.

16.- **Amonatxoak.** *Charo Pita.*

Txalaparta. Euskara.

Gaia/Tema: Ahalduntzea / Empoderamiento.

17.- **Ariketa fisikoa.** *Rose Impey (Munstroa eta igela 4).*

Ibaizabal. Euskara.

Gaia/Tema: Munstroak / Monstruos.

18.- **Mattinen beldur kutxa.** *Fina Casadelrrey.*

OQO-Txalaparta. Euskara.

Gaia/Tema: Beldurrak / Miedos.

- 1.- **Markos kantinera.** *Patxi Zubizarreta.*
Elkar. Euskara.
Gaia/Tema: Sexismoa-Gainditzea /
Sexismo-Superación.
- 2.- **Iris eta Lila.** *Ana Mujika Flores.*
Euskara.
Gaia/Tema: Lesbianismoa / Lesbianismo.
- 3.- **Marizipriztinek ez du zorioneko galeperrik nahi.**
Nunila López Salamero.
Txalaparta. Euskara.
Gaia/Tema: Sexismoa-Feminismoa /
Sexismo-Feminismo.
- 4.- **Norak suhiltzaile izan nahi du.** *Arantxa Iturbe.*
Elkar. Euskara.
Gaia/Tema: Aukera berdintasuna /
Igualdad de oportunidades.
- 5.- **Hi bai marxista zikina!** *Antton Dueso.*
Desclee de Brouwer. Euskara.
Gaia/Tema: Sexismoa-Familia harremanak /
Sexismo-Relaciones familiares.

- 6.- **Ezin dut, eta zer?** *Uxue Alberdi.*
Elkarlanean. Euskara.
Gaia/Tema: Autoestimua / Autoestima.
- 7.- **No soy perfecta.** *Jimmy Liao. Barbara Fiore.*
Gaztelera.
Gaia/Tema: Norberaren nortasunaren bilaketa /
Búsqueda de la identidad personal.
- 8.- **Leireren opor miresgarriak.**
Agurtzane Ortiz de Landaluce.
Alfaguara, Zubia. Euskara.
Gaia/Tema: Abenturak-Ahalduntzea /
Aventuras-Empoderamiento.
- 9.- **Keniako tximeleta.** *Pako Aristi.*
Erein. Euskara.
Gaia/Tema: Guraso eta seme-alaben arteko
harremana / Relación de madres y padres con
sus hijas e hijos.
- 10.- **Elisabete lehoi domatzailea.** *Mariasun Landa.*
Elkar. Euskara.
Gaia/Tema: Zirkoa-Abenturak / Circo-Aventuras.
- 11.- **Iholdi.** *Mariasun Landa.*
Erein. Euskara.
Gaia/Tema: Familia harteko harremanak /
Relaciones familiares.

12.- **Nire aita etxeakoandrea da, eta zer?**

Silvia Ugidos.

Elkarlanean. Euskara.

Gaia/Tema: Sexismoa- Guraso eta seme-alaben arteko harremana / Sexismo-Relación de madres y padres con sus hijas e hijos.

13.- **Julieta, Romeo eta saguak.** *Mariasun Landa.*

SM. Euskara.

Gaia/Tema: Maitasuna / Amor.

14.- **Anekdotak.** *Rubén Ruiz.*

Pamiela. Euskara.

Gaia/Tema: Eguneroko bizitza / La vida cotidiana.

15.- **Pippi Kaltzaluze.** *Astrid Lindgren.*

Xaguxar. Euskara.

Gaia/Tema: Ahalduntzea / Empoderamiento.

16.- **Gorputz osorako poemak.** *Juan Kruz Igerabide.*

Aizkorri. Euskara.

Gaia/Tema: Gorputza / Cuerpo.

17.- **El árbol rojo.** *Shaun Tan.* *Barbara Riore.*

Gaztelera.

Gaia/Tema: Norberaren nortasunaren bilaketa- Zirrarak eta sentimentuak / Búsqueda de la identidad personal-Emociones y sentimientos.

18.- **Harri bat poltsikoan.** *Nerea Loiola.*

Erein. Euskara.

Gaia/Tema: Gaintitzea / Superación.

1.- **Julia, la niña que tenía sombra de chico.**

Christian Bruel, Anne Galard.

El Jinete Azul. Gaztelera.

Gaia/Tema: Identitatea / Identidad.

2.- **Urtziren diarioa.** *Antton Kazabon.*

Ibaizabal. Euskara.

Gaia/Tema: Ama seme-alaben arteko harremana / Relación de madres con sus hijas e hijos.

3.- **Alizia haurrentzat.** *Manu López Gaseni.*

Pamiela. Euskara.

Gaia/Tema: Ahalduntzea / Empoderamiento.

4.- **Patioan.** *Arrate Egaña.*

Elkar. Euskara.

Gaia/Tema: Ahalduntzea / Empoderamiento.

Estekak

<https://www.deba.eus/eu/herria/argitalpenak/Gidamorea.pdf>

<https://annakubrickcontent.com/libros-feministas-ninos/>

<http://www.lekeitio.com/es-ES/Ayuntamiento/Documents/ipuinezsex.pdf>

<https://kurutziagaikastola.eus/wp-content/uploads/2017/11/IPUIN-ETA-LIBURU-EZ-SEXISTAK.pdf>

https://www.galtzagorri.eus/irakurketa_gidak/dokumentuak/214396338-literatura-ez-sexista-literatura-no-sexista.pdf

<http://www.lasarte-oria.eus/documents/298010/3799080/Guia+no+sexista+2018.pdf/27fd1cd0-a313-36e2-a823-29bbab2f7237>

Zer irakurtzen dugun bezain garrantzitsua da nola irakurtzen dugun

- Zerk bihurtzen du liburu bat sexista? Zenbat genero-estereotipo agertu behar dira?
- Merezi al du saririk liburu estereotipatu batek? Berdintasuna irizpidea izan behar da saritua izateko?
- Zer hobesten da Haur Literaturan, errealitatea islatzea ala errealitatea aldatzea?
- Literatura estetikoa ala literatura didaktikoa?
- Zer da egokiena ikasleentzat?

ESKERRIK ASKO ZUEN ARRETAGATIK

